

KLAUSIATE – IR ATSAKOME

Klausimėlis:

- Kodėl Sajūdis vos juda, net švęsdamas dešimtmetį?

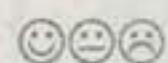
Atsakymas:

- Šis dešimtmetis prilygo epochai. Epocha – tai 100 metų. Koks gi šimtametis smarkiai juda?

Iš lūpų - į PPP

- Brangioji, ar tekėsi už manęs? Maldauju tave, atsakyk "taip".

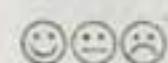
- Taip! Bet atmink, tai paskutinis kartas, kai tau sakau "taip".

Vienam advokatui pavyko ištraukti savo ginamąjį iš gana nešvaraus reikalo.

- Pone advokate, net nežinau, kaip išreikšti dėkingumą.

- Mano mieloji, nuo tada, kai žmonija išrado pinigus, tai nėra problema.

Per dvidešimtąsias sutuoktuvių metines vyras prisipažsta žmonai:

PANELĖ ŠAPOKLIAK NORI IŠTEKĘTI

Sugalvojo panelė Šapokliak ištekėti. "Saulė teka, vanduo teka, - mąstė ji, - o kodėl gi aš negaliu? Sako, gera būna."

Taip nusprendusi, panelė Šapokliak pradėjo ieškoti tekučio. Nusižiūrėjusi vieną, jau buvo bepradedanti kalbėti apie seksą ir Laisvą plotą, tik staiga iš jos ridikulio savo bjaurią galvą iškišo žiurkė. Nusigando tekutis. Taip nusigando, kad nebenorėjo nei sekso, nei Laisvo ploto. Néré į krūmus – tiek jį ir tematė.

"Bala jo, - nusprendė panelė Šapokliak, - negi vienas tekutis ant svieto. Tik dabar būsiu gudresnė ir žiurkė laikinai užrakinsiu į seifą".

Žiurkė seife popierius graužė, o panelė Šapokliak tuo metu šnekino antrą tekutį, jau pliktelėjusį, bet vis dar žvalą.

- Turiu pilstuko buteli...
- O!
- Turiu Laisvo ploto...

- Oho!
- Kažko šalta, kažko liūdna...
- Jes, - žemaitiškai atsakė tekutis. - Supratau.

Paėmė tekutis panelę Šapokliak už rankos ir nusivedė į Laisvą plotą.

Paslaptis, kaip praėjo ta naktis... Nieko nežino net žiurkė, nes ji tupėjo tam siame seife ir graužė popierius. Tačiau, kai išaušo rytas, viskas paaiškėjo.

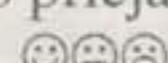
Tekutis užsimovė kelnes ir siekė po lova batą. Ištraukia – ogi diktofonas. Tekutiu net širdis sustojo. Atsitokėjo jau gatvėje, ieškodamas akmens, į kurį galėtų sudaužyti tą baisų nakties liudininką su meilės prisipažinimais, dūsavimais ir lovos girgždėjimu.

Dabar panelė Šapokliak ieško naujo diktofono. Na, o žiurkė, prisigraužusi nuodingų panelės Šapokliak popierių, nugaišo. Iškilmingų laidotuvų panelė Šapokliak nusprendė nerengti.

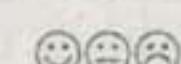
- Žinai, brangioji, mūsų vedybos klaida.

- Kaip tai suprasti?
- Na, juk tada, prieš dvidešimt metų, aš sušvilpiau, norėdamas sustabdyti taksi, o priėjai tu...

Susitinka dvi seniai nesimačiusios draugės:

- O, kaip tu sulysai! – stebisi viena.
- Taip. Supranti, mano vyras turi meilužę, aš taip kenčiu, taip kankinuosi.
- Na, tai skirkis su juo.
- Negaliu, man reikia dar penkis kilogramus numesti.

Autoinspektorius sustabdo mašiną, norėdamas patikrinti, ar vairuotojas blaivus:

- Papūskite į šį vamzdelį.
- Negaliu. Aš – astmininkas. Štai gydytojo pažymėjimas.

- Tada važiuokite į polikliniką atlikti kraujo tyrimą.

- Negaliu. Kai tik man įduria adatą, aš prarandu sąmonę. Štai gydytojo pažymėjimas.

- Na, tada išlipkite iš mašinos ir paeikite 10 žingsnių linija.

- Ką jūs?! Kokie 10 žingsnių? Aš vos ant kojų bepastoviu. Štai restoranu sąskaita.

Leidžia UAB "Rokiškio pragiedruliai"

Už skelbimų turinių redakcija neat-sako.

Renka, maketuoja, spausdina "Rokiškio pragiedrulių" leidybos centras.

2 spaudos lankai. Indeksas 424.

Laikraštis išeina antradieniais ir penktadieniais

Tiražas 5200 egz.

Rokiškio PRAGIEDRULIAI

Mūsų adresas:

Nepriklausomybės a. 22
4820 Rokiškis

Redaktorius

Stanislovas Varneckas
Tel. 5 13 54

SAJŪDŽIO JUBILIEJUS DAŽNAI VIRSTA POLITIKAVIMU

Per Lietuvą nuilnijo Lietuvos Persitvarkymo Sajūdžio 10-mečio minėjimą bangą, dar kartą sukėlusį įvairių praeities ir dabarties vertinimą. Daugelyje renginių dalyvavo ir Lietuvos Seimo narys Petras Šalčius. Tad "Pragiedruliai" ir paklausė gerbiamą Seimo narij, kokį įspūdį jam paliko Sajūdžio jubiliejaus renginiai.

- Didžiausią įspūdį padarė minėjimas – koncertas Vilniaus sporto rūmuose, kur dalyvavo ir Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus. Na, o labiausiai nepatiko Rokiškio krašto muziejuje.

- Kuo įsimintinas minėjimas Vilniaus sporto rūmuose?

- Pirmiausia – išsakyta minčių objektyvumu. I minėjimą, vėliau suvažiavimą, atvyko ir nedidelė grupė iš Rokiškio, vadovaujama buvusio Sajūdžio pirmininko P.Blaževičiaus.

Nors buvusi Sajūdžio, dabar Tėvynės Sajungos Rokiškio skyriaus sekretorė Žaneta Pašukinskienė sudarė 107 aktyviausiu Sajūdžio narių sąrašą, buvusieji aktyvistai nevažiavo. Važiavo Felikšas Mažeikis, neseniai atšventęs 80 metų jubiliejų, garbaus amžiaus Ramutė Povilavičienė, Danutė Gaškaitė. Tik nesimatė buvusių komjaunimo-jaunimo atstovų. O minėjime buvo išsakyta nemažai gerų minčių. Sajūdžio pirmininkas Romas Batūra teigė, kad 10-metį mi-

nime iškilmingai, tačiau nepamiršdami rūpesčių dėl Lietuvos ateities. Vėliau suvažiavime jis aiškiai įvardijo, kad buvusios nomenklatūros ir KGB atstovai savo darbą dirba ir dabar. Argi ne? Kas "prichvatizavo" milijardus, kas išvogė milijonus iš bankų ir kas pagaliau valdo įmones bei bankus? Ar ne tie patys? O kas valdo turtą, pagal to užsakymą suokia žiniasklaida arba, kaip minėjime buvo pavadinta, "purvasklaida". Tik ne visi laikraščiai vienodi. Yra ir objektyvių, bet jų mažai.

Tai, ką Lietuvoje išplovė marksizmas ir degtinė, norint atstatyti, reikia gerų vadų. I partijas infiltravosi KGB ir vedžioja jas už nosies.

Buvo pastebėta, kad minėjime nėra daugelio tų, kas kūrė persitvarkymo Sajūdį. Daugelis pabrėžė, kad santarvės negali būti be teisybės, o Sajūdis turi būti ta jėga, kuri apgintų moralinį, dvasinį tautos pagrindą.

Politinė pergallė buvo pasiekta nesunkiai, turime nepriklausomą Lietuvą, tačiau Laisvė reikalauja teisybės, gėrio, meilės.

- Būtų įdomu sužinoti, kas konkretiai spaudą pavadino "purvasklaidą"?

- Krašto apsaugos viceministras Simonaitis. Kalbėdamas apie jaunimo tautinį auklėjimą, jis teigė, kad mūsų Tėvynėje karybos mokymas turėtų tapti privalomas. Ir sielvartavo, kad per "purvasklaidos" priemones dažnai rodoma nepagarba kariuomenei.

- Na, o kodėl nepatiko minėjimas Rokiškyje?

- Jam vadovaveč P.Blaževičius pabrėžė, kad kalbose nesiveltume į po-

litiką. Aš to išvengiau. Tačiau atvažiavo du "revolucionierai" – Kazimieras Uoka ir Egidijus Klumbys, kurių "darbavosi" iš peties. K.Uoka kalbėjo apie "būtinybę" mažų partijų. Yra Seime dvi vieno žmogaus partijos. Tai demokrato Sauliaus Pečeliūno ir Rimanto Smetonos. Jei tokį partijų būtų pilnas visas Seimas, būtų ne Seimas, o "durnynas", kuriamė niekas negalėtų susikalbėti ir nieko nuspresti.

Ko gi norėjo K.Uoka? Ragino kiekvienu atveju vienyti, kaip, pavyzdžiui, Prancūzijos transportininkai, sustabdyti visą eismą ir plėsti iš valdžios nuolaidas. Keikė blogus kelius, muziejui atseit trūksta lėšų. Čia jis tikrai perlenkė lazdą. Muziejui šiais metais skirta lėšų gerokai daugiau, nei būnant Seime K.Uokai ir V.Sauliui. O keliams ir gatvėms tvarkyti iš kelių fondo skirta virš 1,5 mln. Lt. Apie tai prieš kelerius metus galima buvo tik svajoti.

E.Klumbys, kalbėdamas apie spaudos suvaržymą, apie "išsigimusią spaudą", iš dalies teisus. Spauda tikrai dažnai neatitinka demokratiškos šalies. Ji neišsigimus, ji vis dar sovietinė. Paimkime tik vieną pavyzdį. Laima Andrikienė, važiuodama į susitikimą Kaune, jokio žmogaus neuzkliudė ir nesužeidė. Tačiau spauda, be perstojo rašydama melagingus parodymus, kad L.Andrikienė įsirėžė dideliu greičiu į minių ir kad dėl to žuvo žmogus, sugebėjo įtikinti daugelį žmonių, nuteisė ir pasmerkė visai nekaltą žmogų, apkaltino teisininkus neobjektyvumu. Kas tai? Senų laikų nostalgija?

Egidijus Klumbys tai lietuviškas Valerijus Ivanovas, o pavyzdži tam turia ne vieną. Gėdos neturėjo važiuoti į Rokiškio rajoną, kur apgavo rinkėjus, apsimedamas krikščioniu demokratu, o vėliau ištikimai tarnavęs Šleževičiui.

Didžiausią muziejininkų pasipiktinimą sukėlė Leonas Jankauskas, užšokęs su batais ant labai gražios ir brangios kėdės. Anksčiau revoliucionieriai lipdavo ant tuščių bačkų...

- Dėkoju už pokalbi.

Kalbėjosi Stasys Varneckas

Šalyje

ANKŠTINIAI GRŪDAI PINGA

Šiemet nustatyta 50 tūkst. t ankštinių grūdų supirkimo kvota. Buvo numatyta, už pagal kvotą superkamus ankštinius grūdus mokėti 800 Lt/t, iš jų 200 Lt/t – subsidija. Dabar pasaulio rinkoje labai nukrito sojos pupelių kainos, todėl atpigo ir sojos rupiniai. Dar niekad jie tiek mažai nekainavo, kai kur tik 850 Lt/t. Todėl mūsų pašarų gamintojai atsisako brangiai mokėti už žirnus, nes gali nusipirkti pigesnių sojų, saulėgrąžų rupinių. Šis kainų skirtumas dar padidėja, kai apskaičiuojama žirnių, pupų ir sojų, saulėgrąžų vieno kilogramo baltymų vertė.

ŽŪM kolegija svarstė, kaip šią problemą išspręsti. Kitos išeities nerasta – numatoma subsidija už ankštinius javus padidinti iki 250 Lt/t, o kainą sumažinti iki 450 Lt/t. Tuomet pagal kvotą pardavęs žirnus ar pupas žemdirbys gautų 700 Lt/t. Mokant mažiau atpigs ir vieno kilogramo baltymai. Apiskaičiavus ankštinių grūdų auginimo savikainą, paaiškėjo, kad, gaunant gerus derlius, juos auginti būtų rentabilu.

RUGINIŲ MILTŲ POREIKIS MAŽĖJA

Statistikos duomenimis, šiais metais rugių plotai didesni už pernykščius. Pernai jų buvo auginama 157 tūkst. ha, o šiemet 172 tūkst. ha. Užsieniečiai už juos dabar tesiūlo 40 JAV dolerių/t (160 Lt/t). Tokia kaina – pasityciojimas. O ruginių miltų vidaus rinkai kasmet pagaminama vis mažiau. Mat, kaip bebūtų keista, Lietuvoje mažėja juodos duonos paklausa. Palyginti su praėjusiais metais, ji nukrito 13 proc. Taigi persasi išvada, kad šiemet rugių parduoti bus nelengva.

"GELEŽINIO VILKO" SUKAKTIS

Iškilminga rikiuote paminėtos 6-osios metinės, kai motorizuotai pėstininkų brigadai suteiktas "Geležinio vilko" vardas.

Dabar "Geležinio vilko" brigadą sudaro štabas, šeši Lietuvos kunigaikščių vardais pavadinčių batalionai, garbės sargybos kuopa ir orkestras.

"Geležinio vilko" pavadinimas siejamas su pirmaja raitelių rinktine, kuri buvo suformuota per nepriklausomybės karus 1920 metais. Dar po dviejų metų taip pavadintas 3-asis dragūnų pulkas, kurio paskirtis buvo saugoti valstybės sieną. Tačiau netrukus šis dalinys nustojo veikės ir vėl atkurtas buvo 1936 metais.

Elta

RAJONO TARYBOS NARIAMS

1998 m. birželio 12 d. 10 val. rajono savivaldybės rūmų 8a. salėje įvyks rajono tarybos 11-asis posėdis.

Teikiami svarstyti šie klausimai:

Dėl Rokiškio Juozo Tūbelio vidurinės mokyklos reorganizavimo, gimnazijos statuso ir pavadinimo.

Dėl Rokiškio 2-osios vidurinės mokyklos pavadinimo pakeitimo.

Dėl atleidimo nuo mokesčių.

Dėl nuosavybės teisės į pastato dalį religinei bendrijai atkūrimo.

Dėl specialiųjų lėšų sąmatų patikslinimo.

Dėl žemės ir valstybinės žemės nuomas mokesčių lengvatų 1998 metams.

Dėl Rokiškio miesto vėliavos iškėlimo tvarkos.

Dėl Rokiškio rajono tarybos 1994 m. balandžio 22 d. sprendimo Nr. 6 "Dėl Rokiškio rajono miestų ir kitų gyvenamųjų vietovių tvarkymo ir švaros taisylių patvirtinimo" dalinio pakeitimo.

Rajono tarybos funkcijų delegavimas.

Rajono valdybos sprendimų tvirtinimas.

Dėl atstovų į viešosios įstaigos Rokiškio psichiatrijos ligoninės stebėtoju tarybą skyrimo.

Kviečiame dalyvauti.

Rajono meras V.Masiulis

"MIRTIES BAUSMĖ" – TEATRO RŪMUOSE

Birželio 5 dieną Rokiškio savivaldybės Teatro rūmuose vyko koncertas "Mirties bausmė".

Koncertas prasidėjo beveik laiku. Pirma grojo grupė iš Rokiškio – "Pievos". Klausytės patiko ramios ir melodinges Virgos Skeirienės dainos. Daugelis liko sužavėti stiprių vokalistės balsu, Domo Motuzo fleita. Pasiklausyti Utenos grupės "Siela" grojimo susirinko nemažas būrys gotikinio roko gerbėjų. Grupės vokalistas Aurelijus Sirgedas išskyre 3 grupės fanes iš Obelių, kurios, nepaisydamos santūrių susirinkusiu šypsenų, linksmai šoko prie scenos. Paskutinę minutę į koncertą išisprāšė uteniškiai "Ghost" ir "Saples" visus nustebino technišku grojimu ir sinchronišku plaukų kratymu. Žiūrovus uždege jaunų ir labai perspektiškių uteniškių grojimas, ir vis daugiau jų rinkosi prie scenos, laukdami Rokiškio muzikantų. "Sunless Land" pateikė keletą naujų dainų, kurios sužavėjo originaliu atlikimiu.

Muzikantai ir žiūrovai liko patenkinti renginiu, o organizatoriai dėkojo žiūrovams už palaikymą, taip pat rėmėjams V.Čičinsko komercinių paslaugų įmonei, Prušinsko stomatologijos kabinetui ir "Rokiškio pragiedrulių" redakcijai už finansinę pagalbą.

Liudas Bentonas

VASAROS STOVYKLAI STINGA LĘŠU

Vaižganto, Senamiesčio vidurinėse, J.Tūbelio, Juodupės gimnazijoje, Kazliškio, Lukštų pagrindinėse mokyklose šiuo metu nemažai sunkiai besiverčiančių šeimų vaikų maitinami nemokamai.

Nuo liepos 1 dienos turėtų pradėti veikti moksleivių 2 savaičių stovykla Bradesiuose. Tačiau iš Vyriausybės fondo gauta tik trečdalies prašytų lėšų. Sto-

vyklai žada padėti visuomenės organizacijos "Stabdyk nusikalstamumą" ir "Gelbėkit vaikus", rajono savivaldybė.

Kaip sakė rajono Švietimo tarnybos inspektorė – metodininkė Anfisa Silianova, moksleivių turiningu vasaros poilsiu turėtų labiau pasirūpinti ir mokyklų pedagogai.

Rimas Jurgaitis

PASAULIO ČEMPIONATE MŪSŲ KREPŠININKĖS LIKO ŠEŠTOS

Vokietijoje pasibaigė pasaulio moterų krepšinio čempionatas. Lietuvaitės, patekusios į aštuntfinalį, rezultatu 70:72 pralaimėjo praėjusio čempionato nugalėtojoms braziliems ir gavo teisę kovoti dėl penktosios vienos. Lemiamose rungtynėse jos 59:70 patyrė pralaimėjimą prieš Ispanijos rinktinę ir užėmė šeštąją vietą. Šiame susitikime rezultatyviausiai žaidė mūsų žemietė Jolanta Vilutytė, pelniusi 14 taškų. Kitos žemietės - Daivos Jodeikaitės - saskaitoje 9 taškai.

— — —
"Pragiedrulių" korespondentas telefonu kalbino Jolantos motiną Zitą Vilutienę.
— — —

- Kaip vertinate savo dukros pasirodymą?

- Motinai vertinti sunku. Atrodo, jog Jolanta žaidė neblogai, tačiau buvo labai išvargusi. Visai neseniai baigėsi Vengrijos pirmenybės, kurias Jolantos komanda laimėjo trečią kartą iš eilės. Šiemet jos iškovojo ir Vengrijos taurę. Treneris galėjo dažniau išleisti žaisti ir kitas sportininkes, bet, matyt, jomis nelabai pasitikėjo. O šešioms ar septynioms tokį krūvį pakelti buvo labai sunku.

- Ar tikėjotės geresnio mūsų komandos pasirodymo?

- Turbūt visos mamos tikėjo, kad dukros parveš nors po mažytį medalį. Tačiau sporte pasitaiko visko.

- Ar po čempionato Jolanta žada sugržti į namus, padėti šienauti Šetekšnos lankose?

- Kiek žinau, ji dar turėtų važiuoti į Vengriją. Matyt, sugržs vėliau kartu su žentu.

- Gal ji artimiausiu metu visam sugrži į Lietuvą?

- Šiemet dar nesibangi kontraktas su Vengrijos klubu. Ar ji Jolanta pratęs, negaliu pasakyti. Dar kartą noriu pasidžiaugti, jog maža Lietuvėlė pateko tarp stipriausių pasaulio komandų.

— — —
Pasidalinti mintimis apie krepšinio čempionatą, rokiškėnų žaidimą paprašėme ir Rokiškyje viešėjusią šalies olimpinio sporto rengimo centro trenerę, olimpinę čempionę Angelę RUPŠIENĘ.

Ji tarsi pakartojo Zitos Vilutienės žodžius: "Labai malonu, kad lietuvių įveikė ne vienos šalies pajėgas krepšininkes ir pateko į aštuntuką. Planai, kuriuos sau kėlė treneriai ir žaidėjos, įvykdysi. Žinoma, galėjo būti geriau, bet gerai ir tai, ką pavyko pasiekti". Paklausta, kaip ji vertina mūsų žemiečių žaidimą, A. Rupšienė atsakė, jog faktas, kad Jolanta žaidžia startiniame penketuke, labai malonus. Va-

Angelė Rupšienė buvo patenkinta rokiškiečių žaidimu pasaulio čempionate.

dinas, ji vos ne komandos lyderė. A. Rupšienė sakė, jog girdėjusi apie Jolantos ketinimus vykti į JAV žaisti moterų profesionalių lygoje.

Be kita ko, A. Rupšienė papasakojo apie olimpiame sporto rengimo centre besitreniruojančias tris rokiškietes - Aušrą Bimbaitę, Vilmą Martinonytę ir Vaivą Beniušytę. Aušra centre treniruoja jau treti metai, žaidžia už "Telekomo" komandą. Pasak A. Rupšienės, ne visi treneriai noriai išleidžia savo auklėties į centrą, nes vieni tikriausiai nepasitiki, kad čia sportininkės gali pasiekti gerų rezultatų, kiti talentinges mergaitės nori pasilikti savo komandose. Nė iš vieno kito rajono centre nesitreniruoja trys krepšininkės. Olimpinė čempionė tikisi, kad iš jų išaugs gera pamaina Jolantai ir Daivai.

Vygandas Pranskūnas
Autoriaus nuotrauka

VARŽĖSI FUTBOLO VETERANAI

Sekmadienį Rokiškio stadione vyko rajono futbolo veteranų varžybos pereinamajai taurei laimėti. Jose dalyva vo jaunesniųjų ir vyresniųjų komandos. Varžybas 4:2 laimėjo vyresnieji, kurių gretose žaidė futbolo "asai" Bronius Trumpa, Vytautas Šlikas, Rimantas Sokaitis, Stasys Uldukis.

Kitos varžybos įvyks ši šeštadienį.

DEVINTOJI VIETA LIETUVOS RANKINIUI

Lietuvos vyrų rankinio rinktinė Bolcane baigė debiutinį pasirodymą Europos čempionate. Paskutinėse rungtynėse įveikė Čekiją, lietuviai užėmė devintąją vietą.

Europos čempionais tapo Švedijos rinktinė, įveikusi ispanus. Bronzos medalius iškovojo vokiečiai, pranokę Rusijos ekipą.

Ernestas Čižinauskas

SKEMŲ PENSIONATE – 180 LIKIMŲ

Skemų pensionate šiuo metu gyvena 180 globotinių. Vien iš mūsų rajono – 52, dar tiek pat norėtų į šią globos įstaigą patekti.

Kaip papasakojo pensionato direktorius Gintaras Girštautas, kasmet globotiniams sudaromos vis geresnės sąlygos. Nugriauta kalėjimą primenant tvora, remontuojami kambariai.

Devyniems globotiniams leista gyventi ne pagrindiniame 3 aukštų korpuose, o pačioje gyvenvietėje, buvusių darbuotojų butuose.

Algis iš Kauno turi 1 kambario butą. Prieš atvykdamas į Skemus dirbo staliumi, todėl, nors gauna tik penktadalį pensijos, yra patenkintas. Už savo pinigus nusipirko televizorių "Šilelis", magnetofoną, drabužių. Nueina patalkinti ūkininkams, parsineša produktą, pats išsiverda, nors šiaip kasdien eina į bendrą pensionato valgyklą, kur maistas jam nekainuoja.

Alytė ir Romas gyvena atskirame 2 kambarių bute. Ją į Skemus atvežė giminės po vyro mirties. Čia susipažino su alytiškiu

Romu, vienas kitam patiko. Administracijai jiems leido gyventi kartu. Bute švaru, tvarkinga.

Panašiai gyvena ir Liuba su Volodia. Šeimininkė labai mėgsta gėles, o Volodia eina patalkininkauti į skalbyklę, pade-

da ūkio darbuose kaimynams.

Globotiniai labai laukia artimųjų, draugų, rašo jiems laiškus, tačiau ne visada sulaukia atsakymų. Tada pyksta, nervinasi.

Prasidėjus vasarai, nemažai pensionato gyventojų nori važiuoti atostogų pas gimines. Deja, ne visada juos giminės priima, kartais, pasisavinę globotinio sustaupytus pinigus, jį net išvaro. Tada tokie žmonės kurį laiką valkatauja, kol juos parsiveža pensionato darbuotojai.

Kartais ir be pensionato darbuotojų sutikimo patys globotiniai iškeliauja, be dokumentų, nelegaliai pereina Lietuvos – Latvijos sieną. Šiais metais iš Latvijos Obelių sienos perėjimo punkto teko atsiimti latvių pasieniečių sulaiktus 4 béglius.

Pensionate jau keleri metai vyksta statybos. Siems metams ministerija skyre 1 milijoną li-

Apie statybas kalbasi UAB "Alseta" darbų vykdytojas Juozas Šedys (kairėje) ir pensionato direktorius Gintaras Girštautas.

tų. Kitais metais, jei nesutriks finansavimas, statybos turėtų būti užbaigtos. Tada globotiniai kambariuose gyvens po du, pagerbės buities sąlygos. Dar ši pusmetį bus rekonstruota pirtis, atliliki kiti remonto darbai.

Globotiniai, kurie nori, eina į darbo terapijos kabinetus ir ten drožia iš medžio, siuva, siuvinėja, piešia. Stasys pasididžiuodamas rodė jo meistriškai pagamintas dėžutes.

Pensionato kasdienybę pajavirina pačių organizuojami koncertai. Su menine programa globotiniai lankësi Vilniuje, Kupiškyje, Panevėžyje, Zarasuose, Anykščiuose. Svečių sulaukia ir namuose. Tada organizuojamos vakaronės, šokiai. Į Skemus atvyksta iš Rokiškio šv. Maio bažnyčios dekanas Juozas Janulis. Prieš 5 metus įrengtoje koplyčioje aukojamos šv. Mišios.

Skemų pensionatas žmonėms su psichine negalia dažnai yra vienintelis ir paskutinieji namai.

Globotinis Stasys mėgsta drožinėti.

Ernestas Čižinauskas
Autoriaus nuotraukos

MIKRORAJONE DURIS ATVĖRĖ NEIPRASTA PARDUOTUVĖ

- Kuo ji skiriasi nuo kitų? - klausiu firmos "SIVI" viceprezidentą Eimutį Savicką.

- Visus metus tyrėm rinką. Mūsų dabartinę verslo kryptį padiktavo patys gyventojai. Šioje parduotuvėje klientai ras raštinės reikmenų, biuro baldų, mobilių telefonų... Be prekybos, gretutinė veiklos kryptis - įvairios paslaugos: reklamos gamyba - narketingas, kopijavimas.

- Ar galima plačiau sužinoti apie Jūsų komercinės įmonės veiklą?

- Mūsų firma "SIVI" jungia ketu-

rias stambias įmones. "SIVI" filialai yra Klaipėdoje, Vilniuje, Marijampolėje ir pas mus. Rokiškio filialai jungia visą Aukštaitijos regioną. Mūsų "valdos" prasideda Šalčininkuose ir baigiasi Pakruojoje. Rokiškio mieste pagrindinį darbą atlieka prekybos agentai. Jie buvo atrenkami laikantis griežtų reikalavimų. I darbą priimti išmanantys informatiką, komunikabilūs...

Jau šiuo metu turime apie tūksiantį nuolatinį pirkėjų, įstaigų. Tarp jų rajonų savivaldybės, "Rokiškio sūris", "Vilniaus bankas", Biržų akcinė pieno bendrovė. Tačiau ir kiek vienas pirkėjas, užsukęs į mūsų parduotuvę, ras sau prekę už jam prieinamą kainą.

- Sutikite, kad pasirinkote ne pačią pelningiausią prekybos šaką. Kodėl?

- "SIVI" atstovauja koncernui

"KÉLA", kuris yra vokiečių firmos "Herlic" distributorius. "Herlic" į Lietuvą tiekia geras, nebrangias įvairių rūsių prekes. Dalyvavome mūsų parduodamų prekių mugėje Frankfurte prie Maino. Igijome patirties, esame įsitikinę, kad ši verslo kryptis yra perspektyvi ir labai reikalinga.

Daug dirbome, kol ši Aukštaitijos centrą įkūrėme Rokiškyje. Na, o pelnas? Didelis pelnas - laikinas. Turime darbštū, šiam darbui paruoštą kolektyvą. Viskas susiklostys palaipsniui.

- Ką manote apie konkurenciją?

- Labai gerai, jeigu ji yra. Be to, tai naudinga pirkėjui. Juk jis tikrasis vertintojas, išsakantis nuomonę apie mus - prekybininkus.

- Ačiū už pokalbių. Linkiu malonių klientų, pelningų sandorių.

Kalbėjosi Nijolė Rutkutė

APSIDRAUSK, IR PROBLEMŲ NELIKS

Gegužės mėnesį, siaučiant audrai, Pandėlio seniūnijoje griūdamas medis sudaužė ūkinio pastato stogo šiferį, sulaužė gegnes. Gerai, kad žmogus savo sodybą buvo apdraudės akcinėje bendrovėje "Lietuvos draudimas". Ūkininkas už padarytą žalą jau gavo pinigus ir liko patenkintas. Panaši nelaimė ištiko ir Kamajų gyventoją. Jam nuostolius taip pat atlygino ši draudimo kompanija.

Kuo ir kaip gali padėti "Lietuvos draudimas", mūsų korespondentas kalbėjosi su šios akcinės bendrovės Rokiškio filialo direktoriumi Juozu Viščiu.

- Jau šiais metais rajono gyventojams už kritusius gyvulius išmokėjome daugiau kaip 25 tūkstančius litų. Trys pas mus apsidraudė žmonės už pavogtą turą gavo beveik 9 tūkstančius, trys transporto priemonių savininkai už avarijose apgadintus automobilius - 13172 Lt. Daugiau kaip 28 tūkst. išmokėjome žmonėms, kurie patyrė traumas. Ši sąrašą galėčiau teisti.

Turime daug savo pastovių klientų, nuolat ieškome naujų draudėjų. Draudžiantis ne pirmus metus, taikome įvairias nuolaidas.

Populiariausios tarp rokiškėnų asmens (suaugusiųjų, vaikų gyvybės ir sveikatos, nuo nelaimingų atsitikimų) ir turto (Įmonių, organizacijų, gyven-

tojų pastatų, namų, transporto priemonių, gyvulių) draudimas. Ūkininkai pradėjo drausti ir pasėlius.

Gyventojai dar mažokai naudojasi kai kuriomis draudimo rūšimis. Kartais susidaro įspūdis, kad jiems stanga informacijos.

Krovinių vežėjų atsakomybės, ekspeditorių, notarų veiksmų, gamybos verslo, visų rūsių statybos, darbuotojų nuo nelaimingų atsitikimų darbdavio lešomis draudimo rūsys mūsų rajone dar nėra popularios. Tačiau mūsų darbuotojai stengiasi išaiškinti šių draudimo rūsių privalumus. Pavyzdžiui, darbdavio civilinės atsakomybės draudimas. Jis padės ir darbdavui, ir nukentėjusiam. Jeigu žmogus susižaloja ar net žūsta, darbdavys at-

silygina su nukentėjusio ar žuvusio ar timaisiais, o draudimas šią žalą atlygina darbdaviui.

Gerokai padidinome galvijų draudos sumą. Pavyzdžiui, už kritusią holsteinų veislės karvę draudimas išmokes net 2400 litų. Jeigu draudžiamas didesnis galvijų kiekis, taikomos draudimo nuolaidos net iki 40 procentų.

Daugiabučių namų gyventojų bendrijos gali apdrausti visas pastate esančias patalpas. Juk ne paslaptis, kad dažnai apsemiami po namu esančios sandėliukai, nukenčia ten padėti daiktai, bulvės, daržovės ir t.t. Net ir už tokius nuostolius draudimas gyventojams atlygins.

Vasaros atostogų metu daugėja butų vagysčių. Pas mus apsidraudė žmonės turės mažiau rūpesčių, bus atlyginta padaryta žala. Sunku ir išvardinti visas "Lietuvos draudimo" teikiamas paslaugas. Tai konkretiai padarys mūsų filialo darbuotojai. O juos surasti galima buvusioje miesto seniūnijoje Aušros g. 26 arba paškambinti telefonu 51245.

Kalbėjosi Ernestas Čižinauskas

PASLAPTINGAS ŠŪVIS

"Pragiedruliai" rašė apie gegužės 12 d. "Stačiaragio" klubo medžioklės plo- tuose neteisėtai nušautą šerną, suniokojujį žirnių lauką. Dieną prieš tai šerną medžioklę organizavo Žiobiškio klubas. Vėlį gegužės 11-osios vakarą nuaidėjo kavoliškiečio Eugenijaus Kvartūno šūvis. Medžiotojas kolegomis sakė, kad iš šerną jis nepataikės.

PRIEŠTARINGI AIŠKINIMAI

Medžioklę organizavo Kazliškio girininkijos girininkas Aidas Rinkevičius. Jo teigimu, E.Kvartūnui buvo nurodyta šerną lauki už Klišių sodybos, kur vienas žemės savininkas praejusiais metais buvo žadėjęs sėti žirnių. Anot E.Kvartūno, apie 22 val. pasirodė du šernai, tačiau jie buvo toli, todėl nešovės. Po 10-15 minučių išlindo dar vienas riestauodegis. E.Kvartūnas į jį pykštelięs, bet nepataikės. Šernas nubėgęs į priešingą pusę. Medžiotojas neturėjės prožektoriaus, todėl žvėries nepersekojęs. Netrukus medžiotojai grįžę į girininkiją. Ten E.Kvartūnas ir papasakojęs, kaip šernas skuodęs tollyn.

Kitą dieną A.Rinkevičius sutiko tos žemės, kurioje E.Kvartūnas tykojo šerną, savininką ir paklausė, ar geri žirnių pasėliai, ar jų neknisa šernai. Žmogus, išgirdęs tokius klausimus, labai nustebė - jis žirnių nebuvo sėjęs. Girininkui toptelėjo įtarimas, ar E.Kvartūnas nebus ko nors pamelavęs. Tuomet paprašė vieno medžiotojo, susiruošusio važiuoti apžiūrėti savo pasėlių, užsukti ir į tą vietą, kur

medžiojo E.Kvartūnas. Medžiotojas ten pastebėjo, kad per lauką kažkas tempta, o pievoje - užkasta. Apie tai žmogus pranešė girininkui, o šis Medžiotojų ir žvejų draugijos medžioklės žinovui Gyčiui Andriuškevičiui.

SUOKALBIS

Medžiotojas Algirdas Mėlynis aiškino, kad po medžioklės keturiese į Kavoliškį grįžo jo automobiliu VAZ-2101. Sauliui Narbutui bei Antanui Dilbai išlipus ir nuskubėjus į namus, E.Kvartūnas prasitarė, jog nušovė nedidelį briedį. A.Mėlynis iš savo garažo paėmės du maišus bei kirvį ir abu grįžę į medžioklės vietą. Briedį jie nuo pasėlių nutempė į pievą, kur išskro-

Kartais medžiotojas - žmogus pavirsta medžiotoju - tigru.

dė, nukirto galvą, kojas... Atliekas užkasė pievoje, o mėsą susikrovė į du maišus ir parsinešė namo. Vienam teko vienas maišas, kitam – kitas.

Pareigūnai toje pievoje surado viską, ką medžiotojai buvo užkasę. A.Mėlyno rūsyje rasta 75 stiklainiai konservuotos briedienos.

PASIRAŠYTI ATSISAKĖ

Gegužės 15 d. Aplinkos apsaugos agentūros viršininkas Vidmantas Bražiūnas E.Kvartūnui surašė administracinio teisės pažeidimo protokolą, kurį medžiotojas pasirašyti atsisakė. Jis neigė nušovęs briedį.

Netrukus E.Kvartūnas išvyko į Vokietiją, todėl tik gegužės pabaigoje jam buvo surašytas nutarimas ir skirtos baudos: administracinė – 1500 Lt, už gamtai padarytą žalą – 1050 Lt.

I Aplinkos apsaugos agentūrą E.Kvartūnas atvyko su advokatu. Protokole jis parašė, kad yra kiles ginčas dėl buto pirkimo pardavimo ir atsiskaitymo už jį. Advokatas irgi pareiskė savo nuomonę - atseit administracinė byla išnagrinėta skubai, nepatikrinus E.Kvartūno teiginių, kad jis negalėjęs kartu su A.Mėlynu dalyvauti dorojant briedį.

Matyt, teismui teks aiškintis, kas vis dėlto nušovė briedį.

Vygandas Pranskūnas

ŪKININKŲ DĒMESIUI!

APSAUGOKIME KVIEČIUS NUO LAPŲ LIGŲ

Kviečiuose plinta septoriozė ir kitos ligos. Ligotumui sumažinti naudojame vieną iš fungicidų: jei plinta septoriozė geriau naudoti arčerij 0.8-1 l/ha, tango 0.8 l/ha, tango super 1.5 l/ha, tiltą 0.5 l/ha, tiltą premium 0.33 l/ha (1 įpakavimas); nuo rūdžių - alto 0.2 l/ha, folikurą BT 1 l/ha, dakonilą 1.5-2.0 l/ha, *polikarbacinę 3-4 l/ha; nuo miltligės-korbelą 1 l/ha, alto 0.2 l/ha, impaktą 25% 0.5 l/ha, impaktą 12,5% 1 l/ha, *bailetoną 0.5 l/ha.

Skiedinio normą 300-400 l/ha.

* - leidžiama sunaudoti likučius.

Įpakavimas - vandenye tirpstantis maišelis su fungicidu.

Panevėžio regioninis augalų apsaugos ir karantinų punktas

Tel. 8-25-462375

GAMTA IR ŽMOGUS

Apginti gamtą lemta ne prievertos aparatui. Ginti turime mes visi, nes tai - savigyna.

Saulius Gricius

Bet anksčiau ar vėliau vis tiek dar išgirsime iš gamtos: "Ar taip reikėjo, žmogau?" Ir pasijusime kalti...

Henrikas Gudavičius

Gamtos viešpats ne tas, kuris naikina, bet tas, kuris kuria.

Tadas Ivanauskas

Visko, kas dėjos mūsų senajame kraštovaizdyje, nesuminėsi, bet dabar to pikto darbo padariniai sunkūs ir liūdnai.

Česlovas Kudaba

Aplinkos užterštumas - visų žmonių bėda ir rūpestis. Nevertinti šios problemos labai pavojinga. O gyvenimas, sunki ekonominė padėtis dar labiau komplikuoja situaciją,

Algirdas Brazauskas

"AŠ VASARĄ IŠBUČIAVAU NE SYKI"...

Kai Sekminių išvakarėse į mano rankas pateko Utenos "Indros" išleista Dano Kairio eileraščių knygelė "Žvaigždė sulos ąsotyje", mano širdį užliejo šilta džiaugsmo banga. Atsitiktinai atsi-verčiau kaip tik tą puslapį, kuriame išspausdintas eileraštis "Sekminės":

*Kartu į paruges išeisim,
Išeisime per Sekmines,
Berželiais kambarius iškaiše,
Nugirdę ilgesiu dienas.*

*Ant pilko akmenio prisėsim,
Varpai bažnyčios suskambės.
Tarytum paukščiai mintys šviesios
Lauku ir paruge lydės...*

Sekminių rytą išvažiavau į savo gimtajį kaimą šalia Elektrėnų, ir viskas buvo lyg šitame eilerašty: ir Kietaviškių bažnyčios varpų skambėjimas, ir akmuo prie téviškės sodybos vešlių beržų pavėsy, ir žali laukai, ir parugė, ir "tylus augimas duonos, ir žemės darbas toks tylus"...

Atskiros eileraščių eilutės ir ištisi posmai, įstrigę į atmintį, perskaičius knygelę, mane lydėjo visą tą pasakišką dieną, kur tik beėjau, kur tik buvau. Ir mąčiau apie savo gimtajį kraštą, apie Lietuvą, apie kurią tik tikras poetas gali pasakyti:

Tu – paukštė iš balto beržyno,

Tu – liepa iš Laisvės alejos...

Autorius prisipažista, kad "i knygutę sudėjau didelę dalį žalios jaunystės eileraščių, nesistengdamas jų tobulinti, perdirbinėti. Tegu būna gyvi mano jaunystės liudininkai. Juose yra romantiško patoso ir sentimentalumo, tikro ir perdėto graudumo. Visada stengiausi pasiekti eileraščio skambumo, dainingumo."

Perskaičius šiuos žodžius, mane užplūsta atsiminimai. Su

Danu Kairiu kartu įstojom į Vilniaus universitetą, gyvenome gretimuose bendrabučio kambariuose, tad beveik ištisas dienas praleisdavom drauge. Danas tiesiog dainuote išdainuodavo ir savo sukurtus, ir mėgiamiausią poetų Jono Aisčio, Bernardo Brazdžionio, Antano Miškinio eileraščius. Iš tų dienų lig šiol girdžiu Dano balsą, skaitantį jam labai patikusias Antano Miškinio eilutes:

*Upelis dainuodamas bėga
Per žydičius akmenelius...*

"Koks nepakartojamas grožis, - sakydavo Danas. – Viską ir matai, ir girdi, ir jauti..."

Šiuos žodžius norisi pakartoti kalbant ir apie daugelį paties Dano Kairio eileraščių. Tačiau būčiau neteisus, jeigu savo jaunystės bičiuliui sakyčiau vien komplimentus. Knygelėje išspausdinta, berods, 165 eileraščiai. Ji nebūtų nukentėjusi, o tik laimėjusi, jeigu būtų sutalpinusi koki šimtą eileraščių, nes kituose pasigendama išbaigtumo, lakios, į atmin-

tį įstringančios frazės. Tai, pasakyčiau, dar ne eileraščiai, o tik "žaliava" eileraščiams. Matyt, prie jų dar reikėjo padirbėti. Juk Dano kraštiečis Paulius Širvys nuolat tobulindavo savo posmus tarsi juvelyras, kol jie tapdavo tokie, kokie yra, kad nieko nebegalima nei atimt, nei pri-dėt... Tegu ši draugiška pastaba neįžeis jautraus poeto, nes ji neužgau-li, o tik gera linkinti, leidžiant būsi-mas knygas, kurioms, tikiu, eileraščių autorius nestokos...

Danas Kairys lig šiol rašė apie savo gimtinę, jos grožį, apie bégantį laiką, apie praeinančią ir nebepraeinančią meilę. Dar sykį prisimenu eileraščio "Bulvių kasėjas" posmus:

*Atsiplėški nuo bulvių vagos,
Paklausyk – už miškų klykia gervės.
Visq dieną – banga po bangos –
Jos į rudenį vasarą perves.*

*Gal ir tu panorēsi keliaut:
Nusitverki voratinklio plono
Ir nuskrisi už lapą tyliau*

*Paskum vasaros žavią
svajone.*

Neseniai gavau Dano laišką, kuriame jis rašo, kad "tik šiandien grįžau iš Romos (ekskursija), kur pamačiau ir pajutau daugybę dieviškojo stebuklo žymių. Aš dar girtas nuo Italijos, kurios grožiu neprilygsta mūsų žodžių bejėgišumas, nors lietuvių kalba ir yra pati gražiausia, skambiausia pasaulyje".

"Atsiplėšės nuo bulvių vagos", tikiu, kad prisišauksi žodžius apdainuoti ir Italijos grožį, praplėsi savo tematiką, nudžiuginsi mus naujais brandžiais kūriniais, o mes, skaitytojai,

palinkėsim ilgiausių Tau metų,

Iškaišysime rūtomis dangų...

Vacys Bukauskas
Ksavero Bagdonu nuotrauka

Tokiais keliais ateina poetai

Prieš 20 metų valdžia rekomenduodavo kolektyviniame sode įsirengti žalią pievutę, šalia pasodinti rožių krūmelį. Ir ilsėtis. Kolektyvinis būdavo rekomenduojamas poilsiu.

Dabar iš kolektyvinio stengiamės išplėsti ir naudos. Tad šie patarimai, manome, pravers.

PAPILDOMAS TRĖSIMAS

◆ Kai trūksta azoto, daržovės prastai auga, lapai būna švesiai žallo ar rausvai violetinio atspalvio.

◆ Kai trūksta fosforo, požymiai paňūs, tik dar pamėlynuoja lapų gyslos, apatinė lapų pusė būna rausvai violetinio atspalvio.

◆ Kai trūksta kalio, gelsta apatiniai lapai. Vėliau jų pakraščiai paruduojasi, būna lyg apdeginti, silpnai vystosi šaknys.

Ypač naudinga papildomai trėsti kalio siletra. Vidurvasary vaisinėms bei šaknias vaisinėms daržovėms reikia daug kalio. (Kalio salietroje yra net 46 proc. jo veikliosios medžiagos.) Trėsimo norma – 1,5 kg/100 kv.m arba 150 g/10 kv.m. Kalio siletra taip pat daržoves reikia papildomai trėsti, ypač rūgštėsnėse smėlio dirvoose.

UAB "Hydro Lietuva" kompleksinė trāša NPK 20:7:6 naudojama papildomai trėsti šiltnamiuose augančias ir ankstyvąsias daržoves. Nuskurdusius pasėlius geriausia trėsti nuravėtus. Tik tada daržovės bemat atsigauna.

Papildomai azotu trėšiama: ankstyvosios daržovės ir žiediniai kopūstai – vegetacijos pradžioje, vėlyvieji kopūstai ir krienai – visą augimo laiką.

Tuo tarpu morkas, burokėlius, agurkus ir svogūnus trėsti papildomai rekomenduojama vieną kartą.

Papildomam trėsimui dažniausiai naudojama amonio salietra. Tačiau šakniavaisinės daržovės, pertrėtos azotu, prasčiau laikysis žiemą. Geriausia amonio salietrą lygiomis dalimis maišyti su "Kemira-Kombi" trāša. Tada augalai pasisavins ne tik azotą, bet ir fosforą, kai bei visus mikroelementus.

VERTA ŽINOTI

Trāšos veikliosios medžiagos procentas būna užrašytas ant kiekvieno trāšų maišelio. Tai rodiklis, pagal kurį apskaičiuojama trāšų norma. Pavyzdžiui, žinome, kad amonio salietroje yra 35 proc. veikliosios azoto medžiagos. Vadinas, 1 ha išbarsčius 100 kg šios trāšos, azoto tenka 35 kg. Jei 1 ha morkų reikia 60 kg veikliosios medžia-

gos, teks išbarstyti 170 kg amonio salietros (arba 170 g/10 kv.m).

SKYSTOS TRĀŠOS – PATOGU IR NAUDINGA

Dažnai tenka naudoti AB "Achema" skystas trāšas su mikroelementais "Sodega-1,2,3,4". Jos gerai tirpsta vandenye, neturi chloro priemaišų, supilstytos i 1 ir 2 litrų plastmasinius butelius. Šios trāšos skirtos daržo ar šiltnamio augalams bei kambario ar lauko gėlėms trėsti.

"Sodega" trāšose mikroelementų nedaug. Vertingiausia – "Sodega-1", turinti dvigubai daugiau azoto ir tinkanti papildomam trėsimui. Laistoma tirpalu-20-40 ml trāšos 10 l vandens. Yra dar mikroelementų tirpalas "Daiga", kuriuo taip pat galima trėsti daržoves arba prieš sėjų mirky-

Trėsti per lapus taip pat naudinga, nes vidurvasary dažnai pritrūksta vienų ar kitų maisto medžiagų. Kai vasara sausa ar šalta, daržoves patartina per lapus trėsti keletą kartų.

Labiausiai tiktų kompleksinės trāšos, nes, daržovėms skurstant, sunku nustatyti, kokių maisto medžiagų trūksta.

Tinkamiausią maisto medžiagų santykį turi "Kemira-Kombi" trāša. Skystose "TG-Vaxupp" trāšeose mažai pagrindinių NPK maisto elementų (apie 15 proc.). AB "Achema" trāšos "Vasara-1" ir "Vasara-3" dėl didelio azoto kieko labiau tinka papildomam trėsimui augalų vegetacijos pradžioje, viduryje ir iki derėjimo. Visų šiu trāšų normas pateikiame pagal jas gaminančių firmų rekomendacijas:

◆ "Kemira-Kombi" 0,05-0,2 proc. (arba 50-200 g/100 l vandens) trāša laistoma šiltnamiuose. Lauke naudojamas 0,1–0,2 proc. koncentracijos tirpalas. Trėsti per lapus (purkšti) rekomenduojama 1-4 proc. tirpalu (arba 100-400 ml trāšos/10 l vandens). Jauniems ir gležniems augalams rekomenduojama mažesnė, vegetacijai ipušėjus – didesnė tirpalo koncentracija.

◆ "TG-Vaxhupp" naujomo rekomendacijoje nurodyta, kad ši trāša skirta papildomai trėsti laistant arba purškiant per lapus: daigams -20 ml/10 l vandens, jauniems augalams -20-40 ml/10 l vandens. Priklasomai nuo kultūros, veislės ir augimo fazės tirpalo koncentracija gali būti stipresnė.

◆ Trāšų "Vasara-1" ir "Vasara-3" rekomendacijoje parašyta, kad trėsti per lapus tirpinama atitinkamai 20 ir 15 g trāšos/10 l vandens. Papildomai trėsti galima netirpinti mis trāšomis – 1,5-2 kg/arui.

Trėsti per lapus galima karbamidu (azoto trāša). Daržovėms nepavojinga iki 0,3 proc. koncentracija (arba 30 g karbamido/10 l vandens). Stipresnės koncentracijos tirpalai tinka: agurkams – 0,3 – 0,4 proc., pomidorams – 0,4 – 0,6 proc., kopūstams, salierams – 0,81-1 proc., svogūnams, burokėliams ir morkoms – 1,5-2 proc. Tačiau stipresnę tirpalo koncentraciją galima purkšti vėsesnę dieną ar pavakary, kad neapdegintų lapų.

Seimos darže taip trėsti efektyvu: ir trāšų sutaupe, ir augalai greitai reaguoja. Nesudėtinga ir didesniame plotelyje tokį laistymą įrengti.

Parengė S. P.

Daržuose auga net vaikai

ti séklas. Jame svarbiausiuju mikroelementu 7-10 kartų daugiau nei biriose "Achema" trāšeose. Tačiau "Daiga" neturi azoto, fosforo ir kalio, tad augalus per vegetaciją reikėtų trėsti 2-3 kartus: jiems pradėjus augti, žydėti ir megzti vaisius. Galima laisstyti ar purkšti per lapus (10 l vandens 10-12 ml arba 1 valgomas šaukštasis trāšos).

Patartina nepertrėsti.

MAISTAS PER LAPUS

Trėsimas laistant – vienas efektyviausių papildomo trėsimo būdų. Trāšos paskleidžiamos vienodžiau, ištirpusius maisto elementus augalai lengviau pasisavina. Anksti pavasarį galima išlaisti trāšas, skirtas pagrindiniams trėsimui.

*Kas gražu, atsileips, kas teisinga,
nemirs, nors vandenim, kalnais
apklotum.*

Vaižgantas

PRAGIEDRULIAI

Nepriklausomas rokiškėnų laikraštis

1998 m. birželio 9 d. antradienis. Nr. 23. kaina 0,60 Lt.

Mūsų informacija

PAMINĖJO SAJŪDŽIO DEŠIMTMETĮ

Šeštadienį Rokiškio krašto muziejuje paminėtas Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio 10 - ties metų jubiliejas. Renginyje dalyvavo buvę Lietuvos Seimo nariai, buvę aktyvūs sajūdininkai Egidijus Klumbys ir Kazimieras Uoka.

Plačiau apie šį renginį skaitykite interviu su Lietuvos Seimo nariu Petru Šalčiumi.

NAUJAS ALBUMAS APIE L. ŠEPKĄ

“Baltų lankų” leidykla meno mylėtojams pateikė vertingą leidinį – fotoalbumą „Šepka. Medžio drožyba”. Albumo sudarytoja – Giedrė Jankevičiūtė.

Rokiškėnams jis bus pristatytas ketvirtadienį Rokiškio krašto muziejuje.

SENTIKIAI ŠVENTĖ SEKMINES

Praėjusį savaitgalį sentikiai šventė Sekmines, jų vadinamas Trojica. Rokiškio, Maineivų cerkvėse buvo aukojamos šv. Mišios, tvarkomos kapinės.

Šeštadienį labai daug žmonių susirinko į Miliūnų kapines. Šventikas Aleksandras Kudrešovas su giedotojomis šventino mirusiuju kapus.

Po to buvo vaišinamasi, išgeriama po taurelę už mirusius artimuosius.

Į Miliūnus buvo susirinkę ne tik rokiškėnai, bet ir svečiai iš Vilniaus, Kauno, kitų Lietuvos miestų, buvo atvykusių net iš Rusijos, Estijos, Latvijos.

Dabar rajono sentikiai ruošiasi kitai didelei tradicinei šventei, Petrovkai, kuri vyks Lukštuose.

LAUREATAS

Birželio 12 dieną žinomas rajono fotografas Ksaveras Bagdonas kviečiamas į Kauno fotogaleriją, kur vyksta Balio Buračo ir konkurso “Balio Buračo kelias” laureatų paroda. Jis tapo šio konkurso laureatu. K.Bagdonui, “Rokiškio pragiedrulių” korespondentui, bus įteiktas prizas.

*- Sajūdyje daug
politikavimo, - teigia
Seimo narys Petras
Šalčius*

2 psl.

**EUROPOS ČEMPIONĖS
MAMA ZITA VILUTIENĖ IR
OLIMPINĖ ČEMPIONĖ
ANGELE RUPŠIENĖ** *4 psl.*
**DALIJASI MINTIMIS
APIE KREPŠINI**

9 psl.

*Kas žinotina
sodininkui ir
daržininkui?*

*Ar gera gyventi
Skemuose?* *5 psl.*

**“Pragiedruliai” - į kiekvienus namus.
Vieno mėnesio prenumerata - tik 5 litai**

METAI TURI 365 DIENAS, BET...

... tai nereiškia, kad kasdien reikiā valandū valandas sėdēti prieš veidrodī, jeigu norime būti gražios. Yra tokį taisyklių, kurių būtina laikytis kasdien, bet daug laiko tai mums neatima. Visa kita darome daug rečiau. Štai mūsų grožio "kalendorius".

Kasdien, švariai nusipraususios, suvilgykime kosmetiniu pieneliu gabalėli vatos ir rūpestingai nuvalykime veidą.

Vakarais visomis kryptimis paškuokime plaukus šepečiu. Jis turi būti pakankamai ketas, geriausiai - serių ir plaunamas bent kartą per savaitę.

Atidariusios langą dešimt kartų giliai įkvépkime ir iškvépkime. Jeigu žiemą labai šalta, tai darome išvédinusios kambarį.

Kartą per savaitę 10 minučių skirkime veido ir kaklo priežiūrai. Pamasažuokime odą minkštu šepečiu sukdamos jį ratukais, kol veidas truputį paraus.

Kartą per dvi savaites 20 minučių skirkime maitinančiai kaukei. Prieš tai nusiprausiame, jeigu oda sausa, pasitepame maitinančiu kremu, uždedame kaukę ir veidą prisdengiame dvem karštū vandeniu suvilgytais drobės gabalėliais.

Kas tris mėnesius sveriamės, ir visada tomis pačiomis svarstyklėmis, tuo pačiu laiku ir panašiai apsirengusios.

Dukart per metus einame pas stomatologą pasitikrinti dantų. Nelaukiame, kol juos ims skaudėti.

Grožio pamokelė

Rankų priežiūra

Jei rankos prakaituoja, į šilto vandens stiklinę įpilkite 2 arbatinius šaukštelius citrinos sulčių ar obuolių acto. Šiuo skysčiu kuo dažniau įtrinkite delnus arba į jį keletu minučių panardinkite vidinę delno pusę (nemerkite visos plaštakos, nes išorinės delno pusės oda labai nusausės).

Jei rankos paraudusios, kuo dažniau rankų odą sudrékinkite pomidoro ar citrinos sultinis arba patrinkite jų griežinėliais.

Jei nagai labai silpni ir nuolat lūzinėja ar sluoksniuoja (tai dažniausiai pasitaikanti "pavasarinė" nagų liga), kas vakarą 10-15 minučių pamirkykite juos šiltame alyvų aliejuje, į kurį įlašinta keletas lašų citrinos sulčių, arba vandenye su keletu lašų ricinos aliejus bei vitaminais A ir E. Po vonelių, nusiplovusios rankas, jas patepkite specialiu kremu ar balzamu su glicerinu bei proteinais.

Kad odaaptų minkšta ir švelni rekomenduojame tokias voneles: pašildykite pusę stiklinės augalinio aliejaus, įberkite kupiną šaukštą pieno miltelių ir įspauskite citrinos sulčių. Supylusios į plokščią indą, šiame skystyje 20-čiai minučių panardinkite rankas.

Aliejaus, selenų ir druskos vonelė stiprina nagus, gydo šiurkščią, sutrūkinėjusią, pažeistą rankų odą. Sumaišykite stiklinę pieno su šaukšteliu selenų ir šaukšteliu druskos. Supylusios skysti į drungno vandens pripliltą indą, 10-čiai minučių panardinkite rankas.

Vertėtų nusipirkti ir gerti vitaminų, ypač A, E ir C, kurie stiprina odą, nagus. Be abejo, pasitarti reikėtų su vaistininku ar kosmetologu.

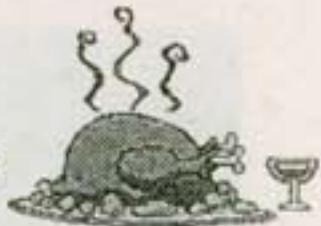
Plauku priežiūra

Jei plaukai prarado blizgesį, slenka, galiukai šakoja ar atrodo "pavargę", palepinkite juos gaivinančia ir augimą stimuliuojančia kauke. Reikės: 1 kiaušinio trynio, 1 šaukšteliu majonezo, 1 šaukšteliu medaus ir 5 lašų vitamino A. Šia kauke rekomenduojama pamaitinti plaukus vieną kartą per savaitę prieš trinkant galvą. Pasitepus plaukus mišiniu, apgaubkite galvą polietileno plėvele ir rankšluosčiu bei palaikykite apie valandą. Po to išplaukite galvą savo pasirinktu šampūnu. Plaukai bus švelnūs ir ilgai blizgës.

Keletas patarimų, kaip plauti plaukus ir nė kiek jiems nepakenkti:

- Prieš plovimą plaukus visomis kryptimis iššukuoti šepečiu. Taip išjudinamos nesvarumų dalelės ir plaukus standinančių preparatų likučiai.
- Šampūno naudoti kuo mažiau. Jei plaukai trumpi, užtenka lazdyno riešuto didumo lašelio.
- Šampūno nepilti ant galvos, bet ištinti tarp delnų, o tada išskėstais pirštais tolygiai paskleisti ant plaukų.
- Plaukų niekada netrinti, o tik švelniai pamaigyt.
- Neleisti šampūnui per ilgai veikti. Plaunančios ir kitos veikliosios medžiagos atlieka savo darbą per keletą sekundžių.
- Labai svarbu kuo rūpestingiau išskalauti plaukus, nes šampūno likučiai gali pakankinti plaukų žvilgesiui ir purumui.
- Šlapius plaukus švelniai nuspausti rankomis, siek tiek pašluostyti ir įsukti į rankšluostį – kaip ir skalbiant vilnonius drabužius. Šluostant netrinti per smarkiai.
- Šlapiemis plaukams išpainioti ir sušukuoti naudoti tik retas šukas. Drėgniems plaukams sušukuoti visai netinka šepečiai. Žiūrėti, kad šukų danteliai neturėtų ašturių kampų ar kraštų.

Parengė S. K.

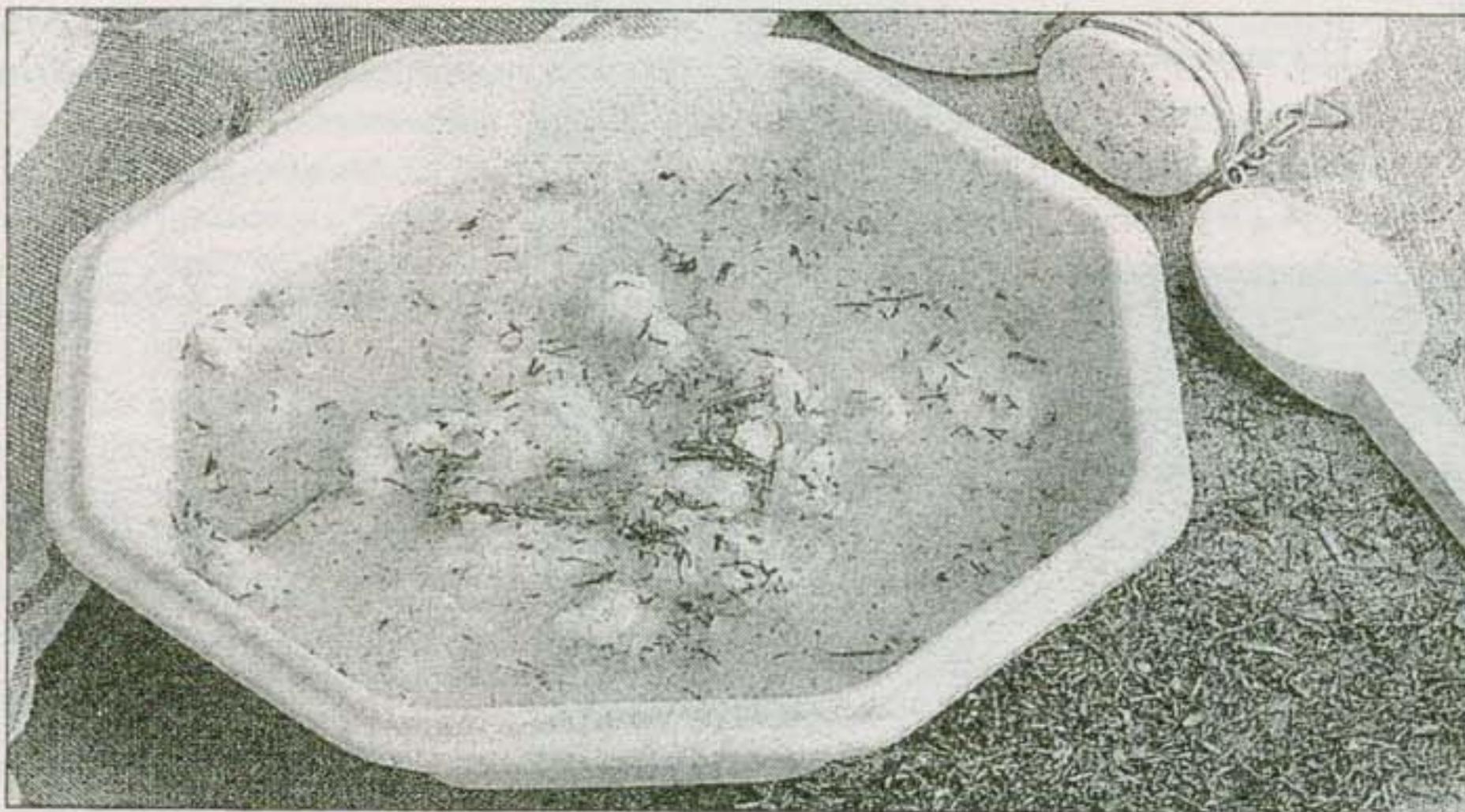
Šis tas piečums

Ridikelių salotos su kukurūzais

10 ridikelių, 1 indelis konservuotų kukurūzų, 50 g fermentinio sūrio, 1 nedidelis agurkas, truputis svogūnų laiškų, druskos, pipirų, aliejaus.

Ridikelius ir agurką supjaustumė griežinėliais, sūrių kubeliais, svogūnų laiškus susmulkiname.

Ridikelius, agurką, kukurūzus, sūrių, svogūnų laiškus sumaišome, įberiame druskos, pipirų, užpilame aliejaus, išmaišome, sudedame į salotinę ir papuošiame ridikelių bei agurko griežinėliais.

Pievagrybių sriuba

200 g pievagrybių, svogūnas, 2 šaukštai svesto arba margarino, 4-5 šaukštai vandens, $\frac{1}{2}$ stiklinės grietinėlės, $\frac{1}{2}$ šaukšto miltų, 2 šaukštai sukapotų žalumynų, vegetos, pipirų, druskos.

Ištrypinti puode riebalus, patroškinoti juose smulkiai supjaustytą svogūną, paskui sudėti išvalytus ir plonomis juostelėmis supjaustytus pievagrybius. Troškinti 10 min., po to supilti vandenį, paskaninti vegetą, druska, pipirais. Virti dar 10 min. Supilti grietinėlę, išmaišytą su miltais. Dar kartą užvirinti, pabarstyti žalumynais. Patiekti su makaronais, skrebučiais arba trapiais sūriais spirgučiais.

Troškinys iš vištų krūtinėlių

2 vištų krūtinėlės, svogūnas, pakelis sultinio, šaukštasis pomidorų koncentrato, $\frac{1}{2}$ šaukštėlio maltos saldžios paprikos, šaukštasis aliejaus arba margarino, $\frac{1}{2}$ šaukšto miltų.

Svogūną smulkiai supjaustyti ir šiek tiek patroškinti aliejuje arba margarine. Ant jo sudėti vištų krūtinėles, supjaustytas $\frac{1}{2}$ degtukų dėžutės dydžio gabaliukais. Iberti prieskonius, koncentratą ir supilti sultinį (ištirpinti $\frac{1}{2}$ stiklinės vandens). Viską troškinti 15-20 min. Sudėti miltus, išplaktus su 2 šaukštais vandens, išmaišyti, užvirinti, paskaninti.

Skanaus!

Tai Jums pravers

Parduotuvė lentynos dabar pilnos visokiausių importinių produktų. Tik dažnai čia būna prirašyta mums nesuprantamų žodžių. Kartais norėtūsi nusipirkti spalvingą dėžutę, iš kurios greitai išsikeptume kokį skanestą, tačiau nelabai aišku, kaip elgtis su dėžutės turiniu. Tad spausdiname matų pakeitimo lentelę, vildamos, kad Jums iš tiesų tai pravers.

TŪRIOS MATAI

1/4 puodelio	= 59 ml;
1/3 puodelio	= 79 ml;
1/2 puodelio	= 118 ml;
2/3 puodelio	= 158 ml;
3/4 puodelio	= 177 ml;
1 puodelis	= 237 ml;
1 stiklinė	= 250 ml;
1/4 stiklinės	= 62 ml;
1/3 stiklinės	= 83 ml;
1/2 stiklinės	= 125 ml;
2/3 stiklinės	= 166 ml;
3/3 stiklinės	= 187 ml;
4 stiklinės	= 1 kvorta = 1 l;
1 galonas	= 3,78 l;
1 skysčio uncija (2 šaukštai)	= 30 ml;
4 skysčio uncijos (1/2)	= 125 ml;
8 skysčio uncijos (1 stiklinė)	= 250 ml;
12 skysčio uncijų (1 1/2 stiklinės)	= 375 ml;
16 skysčio uncijų (2 stiklinės)	= 500 ml;
1 decilitras (dl)	= 100 ml = 1/10 l;
1 pinta 0,47 l (amerikietiška)	
1 pinta 0,57 l (angliška)	
1 pinta 0,55 l (birių produktų)	
1 galonas 4,54 l (angliškas)	
1 galonas 3,78 l (amerikietiškas)	

SVORIO MATAI

1/2 uncijos	= 15 g	8 uncijos	= 225 g
1 uncija	= 28,35 g	12 uncijų	= 340 g
2 uncijos	= 60 g	16 uncijų	= 450 g
3 uncijos	= 85 g	2 svarai	= 900 g
4 uncijos	= 115 g		

Ant pusfabrikačių iš Amerikos orkaitės temperatūra paprastai būna nurodyta pagal Farenheitą. Siūlome atitinkmenis pagal Celsijų.

ORKAITĖS TEMPERATŪRA

250° F	= 120° C	375° F	= 190° C
275° F	= 140° C	400° F	= 200° C
300° F	= 150° C	425° F	= 225° C
325° F	= 160° C	450° F	= 230° C
350° F	= 180° C	500° F	= 260° C

Prieš miegą

... apie miegą

Pasaulyje yra daug fantastiškų istorijų apie miegą. Pavyzdžiu, vieną vakarą gražus, dailiai nusiskutęs jaunuolis užmiega kalnuose ir pabunda tik po dvidešimties metų - raukšlėtas, apželęs, pasenęs...

Fantastika? Būna. Žmogus iš tikrujų pramiega trečdalį gyvenimo, t. y. ištisus 25 - erius metus.

Nežinau, kaip Jums, bet man labai įkyru kas vakarą lovą pasikloti, rytą - nusikloti... Ir taip kartoti kartoti... Gal būtų patogiau tris mėnesius pamiegoti, paskui kokius keturis aktyviai gyventi? Bet yra taip, kaip yra.

Manyčiau, Jums, mielosios, įdomu, kas trukdo ir kas padeda mūsų miegai.

TRŪKDO

Dieta. Svorį metantys žmonės dažnai prabunda.

Kofeinės. Jo daug yra kavoje, arbatoje, įvairiose koka - koloze.

Alkoholis.

Natrio trūkumas maiste.

Cigaretės.

Migdomosios tabletės!!!

Fizinis pervargimas, ypač, jei žmogus nepripratęs pavargti.

Knarkiantis kaimynas.

Šuo ar katė, vaikščiojanti naktį kambaryje.

Per daug šiltas kambarys (daugiau kaip 23 ° C) arba per daug šaltas (maždaug 15 ° C)

Alkis.

Stresas, susijaudinimas.

PÄDEDĀ

Reguliari fizinė kultūra - mažiausiai 20 minučių.

Seksas, nors harmonai "siūlo" mylėtis rytais.

Ritualo leidymasis prieš miegą.

Mažas saldus užkandis.

Tamsus ramus kambarys.

"Malonus" triukšmas - ventiliatoriaus ūžesys, jūros ar medžių ošimas, muzika.

Taigi nepažeidinėkime savojo miego ritualo ir jausimės pukiai - vakare tą pačią valandą gulkime, rytę tuo pačiu laiku kelkimės. Miegokime tiek, kiek liepia mūsų BIOLOGINIS LAIKRODIS. Jei laikysitės šių taisyklių, būsite žvalios ir gražios. Grožis ir miegas - puikiai sutaria.

Angelina Zalatorienė

Łodis kūnui

Nešioju aš tame
sušilusi
per vasara,
apmuturiuotą rūbais
vis tampau per žiemą,
tu pasunkėji
ir pabosti man
ligi kiekvieno vakaro,
nelaukiu aš rytų -
neatsisakomų
kvietimų naujai dienai,
kada pabunda
visos tavo reikmės,
ir privalau aš
vykdyt tavo valią -
nupraust ir pamaitinti
tave reikia,
parodyt daktarams,
kur gelia,
nunešti šen,

o ten nuvežti,
daiktų pasaulyje
tau rūpi mano
pinigus išmesti,
paskui kažkam kažką
padovanoti
ir taip kartoti,
vis kartoti
ir kartoti...
Koks malonumas
būna vakarais,
kai įdedu tame į lovą
ir apkloju.
Tada aš laisvas,
neaptemptas skudu-
rais
šviesiais
žvaigždžių keliais
pernakt klajoju...

Puslapį parengė Jolita Kaškevičienė

Jums ir apie Jus

"Pragiedrulių" priedas moterims, nuolat ieškančioms ir randančioms

Knygoje paslėpta išmintis

Gyvenimas kiekvienam duoda savą užduotį; kad ir koki meną pasirinktum: algebrą, sodininkystę, architektūrą, poeziją, prekybą ar politiką, - visi pasiekiami, net iki nuostabaus triumfo, tomis pačiomis sąlygomis, pasirenkant tai, kam esi gabus; pradék nuo pradžios, eik pirmyn nuosekliai, žingsnis po žingsnio.

Mes visi išradėjai, kiekvienas išplaukęs į atradimo kelionę, kiekvienas vadovaudamas asmeniniu jūros žemėlapiu, neturinčiu dublikato. Visas pasaulyis yra vartai, vienos progos - įtemptos stygos, laukiančios, kad palieustum.

Sveikos prigimties žmogaus skirtis ir tikslas yra jo triūsas. Ant visų jo sugebėjimų užrašyta "Nauda". Dėl naudos jis ir egzistuoja. Kaip medis egzistuoja dėl vaisių, tai žmogus - dėl savo darbo. Bevaisis augalas, bergdžias gyvūnas visatoje neišsilailo.

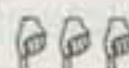
Jei nori mane išlaisvinti, pats turi būti laisvas. Jei nori pataisyti mano neteisingą požiūrį į faktus - išdėstyk man tuos pačius faktus teisingai protaudamas.

Sakoma, kad karalių ilgos rankos, bet kiekvienas žmogus turėtų turėti ilgas rankas ir turėtų skinti pragyvenimą, įrankius, galia ir žinojimą iš saulės, mėnulio ir žvaigždžių.

Poezija - mirtingųjų paguoda. Jie gyvena užskleisti, uždaryti, įkalinti ankštame ir trivialiame likime - trūkumuose, skausmuose, rūpesčiuose ir prietaruose, ištvirkusioje politikoje, asmeniniuose prieškumuose, prastose tarnybose - ir yra šių aukos; o jų tauresnieji sugebėjimai neišméginti, nežinomi.

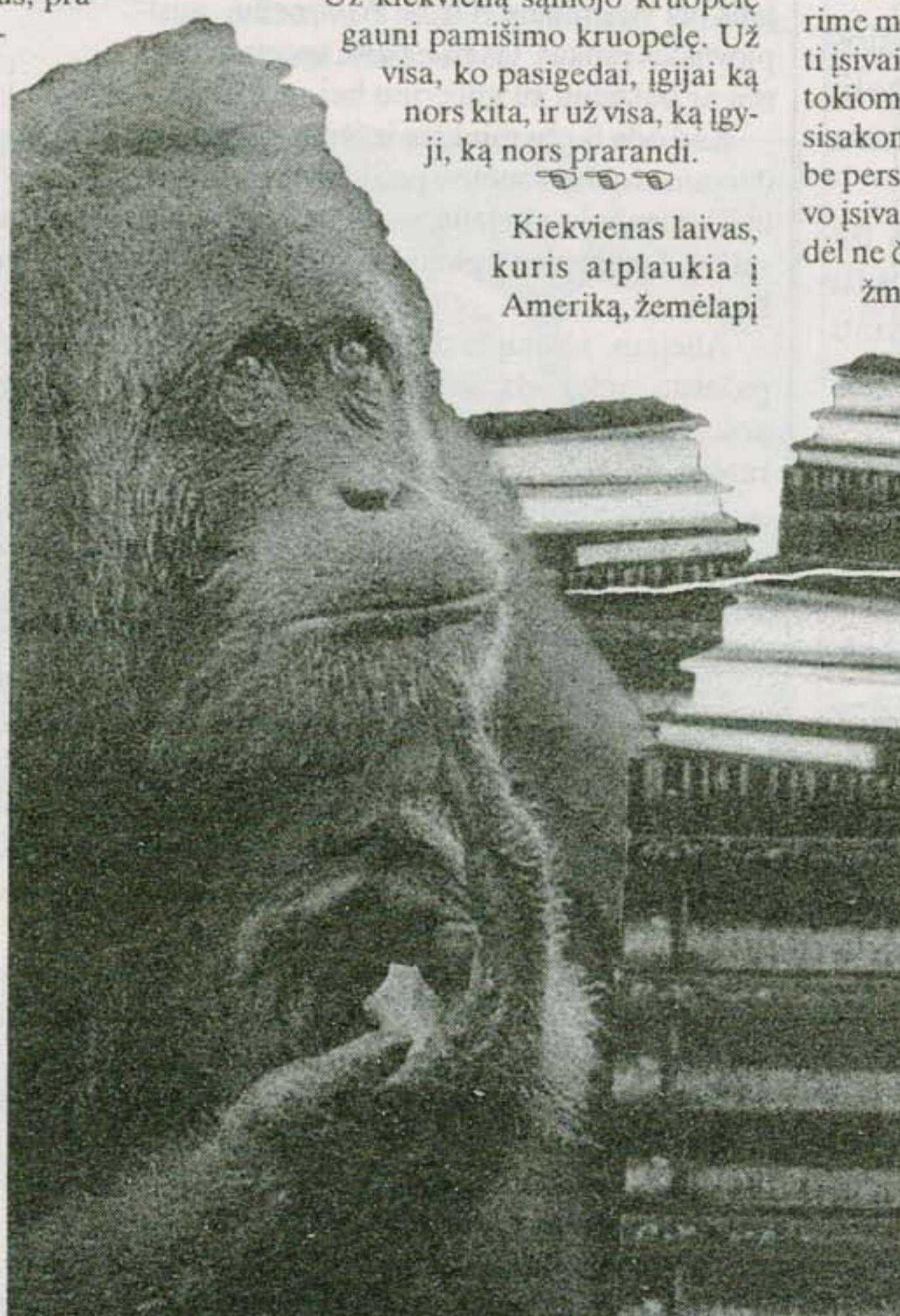
O poeto išmėginimas - sugebėjimas paimiti praeinančią dieną su jos naujienomis, jos rūpesčiais, nuogąstavimais, kuriuos jis išgyvena kaip ir visi, ir išstatyti ją dieviškam protui, kol pamato, kad ji turi tikslą ir

grožį ir yra susijusi su astronomija ir istorija, ir su amžina pasaulio tvarka. Tada sausa šakelė jo rankoje pražysta. Jis tampa ramus ir pakylėtas.

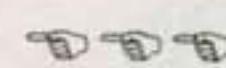

Už kiekvieną sąmojo kruopelę gauni pamėšimo kruopelę. Už visa, ko pasigedai, įgijai ką nors kita, ir už visa, ką įgyji, ką nors prarandi.

Kiekvienas laivas, kuris atplaukia į Ameriką, žemėlapi

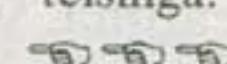

gavo iš Kolumbo. Kiekvienas romanistas yra Homero skolininkas. Kiekvienas dailidė, obliuojantis obliumi, skolingas išradėjo genijui. Gyvenimas iš visų pusų apjuostas mokslo zodiaku, indėliais žmonių, kurie kentė, kad pridėtų savo dalelę šviesos mūsų dangui.

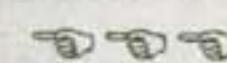

Didieji žmonės yra tie, kurie mato, jog dvasiniai dalykai - stipresni už bet kokią materialią jėgą; kad mintys valdo pasaulį.

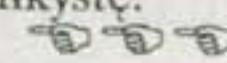
Teisingumas be jėgos dažnai būna nieko neveritas; jėga be teisingumo esti tironiška. Siekime sugretinti teisingumą ir jėgą. Darykime viską, kad tai, kas teisinga, būtų stipru, o kas stipru - teisinga.

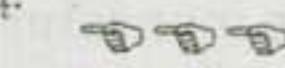
Mes nepasitenkiname gyvenimu, kurį turime mūsų pačių būtyje: mes norime gyventi išsivaizduojamą gyvenimą, grindžiamą kitokiomis mintimis ir poelgiais. Mes daug atsisakome siekdami ne būti, o atrodyti. Mes be perstojo dirbame, norėdami išsaugoti savo išsivaizduojamą būtij, neigdamis tikrają. Todėl ne čia teisybės šalis - ji nepažieta tarp žmonių.

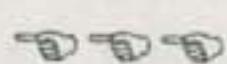
Mokslas turi du susisiekiančius polius. Pirmasis - tai tyras natūralus nežinojimas, kurį atsineša kiekvienas tik gimęs žmogus. Antrasis kraštutinumas esti tas, kurį atranda didžiosios sielos, sužinojusios beveik viską, ką gali žinoti žmogus, ir suvokusios, kad nežino nieko. Jos atranda tą patį natūralųjį nežinojimą, kuriame pažista save. Taip tikroji išmintis atveda į vaikystę.

Mes esame tikintys iš prigimties. Mus domina tik tiesa arba ryšys tarp priežasties ir pasekmės. Mes esame įsitikinę, kad per visus dalykus eina gija: visi pasaulliai lyg karoliai suverti ant jo; ir žmonės, ir įvykiai, ir gyvenimas ateina pas mus tik dėl šios gijos; jie praeina ir vel praeina vien tam, kad mes žinotume tos linijos kryptį ir tašą.

Valios jėga kartais būna didi; ir kam valia, jei nepadėtų mums būtiniausiais atvejais?

Mes žmogui turime būti dekingi už dieninių pastiprinimų nei maistas ir ugnis. Mes žmogui turime būti dekingi už žmogų.

Parengta pagal Ralfo Emersono "Gyvenimo tvarkymas" ir Blaiso Pakalio "Mintys"